

c.d.

Wieniec splatano najczęściej z żyta i pszenicy, albo jeden z żyta, a drugi z pszenicy. Dekorowano go bardzo bogato owocami jarzębiny, gałązkami leszczynowymi, kwiatami, mirtem, bukszpanem, sitowiem, wstążkami, jabłkami, a także piernikowym sercem, co wyrażało bogactwo lasów i pasiek.

Po nabożeństwie w kościele, gromada żeńców i pomocnic udawała się do dworu, by złożyć wieniec właścicielowi i wziąć udział w zabawie z tej okazji. Żniwny dar przechowywano starannie, ponieważ ziarna z jego kłosów używano do siewu, aby w ten sposób podkreślić ciągłość cyklu wegetacyjnego.

“Do chleba”
- Stanisław Dobiasz

Chlebie polski!
Odwieczny, nieodłączny
przyjacielu,
Towarzyszu od kolebki
po grób!
Kotaczu praśny krzepiący
wojów Polan - chlebie nasz!
Czarny,
razowy na chrzanowym liściu
I ty, jaśniejący pszeną
bielą,
Chlebie wyzwolony z kłosa
ramieniem naszych ojców!
Chlebie pozłacany miodem
z puszczańskich barci!
Chlebie stroskanych matek,
posypyany cukrem,
Cudzie w ustach kwilącego
niemowlęcia.
Chlebie codziennej modlitwy,
powszechny,
Potrzebny jak woda, jak
ogień!
Bądź z nami!

Po II wojnie światowej gospodarzami dożynek byli zwykle przedstawiciele władz administracyjnych i różnych szczebli, (od gminnych do centralnych) i miały charakter polityczny, (wyrażały poparcie dla ówczesnej władzy i polityki rolnej). Zachowywano w nich jednak elementy tradycyjne: uroczyste pochody z wieńcami i pieśni; odbywały się na ogół w którąś z niedziel bliskich równonocy jesiennej. Towarzyszyły im także różne festyny ludowe. Gospodarzem dożynek centralnych (ogólnopolskich) zazwyczaj był I sekretarz partii komunistycznej, wraz z nim celebrował tę uroczystość przewodniczący Rady Państwa (do 1952 prezydent). Dożynki w czasach PRL były ważnym przedsięwzięciem propagandowym, mającym na celu podkreślenie siły tzw. “sojuszu

robotniczo-chłopskiego”, ważnego elementu władzy komunistycznej.

Wykorzystywano je także do innych celów propagandowych: np. dożynki centralne obchodzone 11 września 1949 odbyły się na wrocławskim Psim Polu (przy nieistniejącej już ul. Dożynkowej) wzbogacone były inscenizacją historyczną nawiązującą do rzekomego wielkiego zwycięstwa średniowiecznego polskiego oręża nad Niemcami – bitwy na Psim Polu.

Po 1980 r. dożynki zmieniły swój charakter, pozostając świętem rolników o charakterze dziękczynnym (religijnym) i odbywają się na Jasnej Górze. Odbywają się także Dożynki prezydenckie w Spale. Obecnie uroczystości dożynkowe mają zarówno religijny jak i ludowy charakter, powiązany z zabawą z okazji zakończenia zbiorów. Oczywiście podziękowania za plony składane są z reguły chrześcijańskiemu Bogu i Matce Bożej, rzadziej słowiańskim bogom - co nadal kultywują mniejszości wyznaniowe odwołujące się do etnicznych wierzeń Słowian.

Ceremoniom dożynkowym przewodniczą Starosta i Starościna dożynek. Najpierw wnoszone są wieńce dożynkowe wykonane z kłosów zbóż, owoców, warzyw, polnych kwiatów. Następnie Starosta i Starościna wręczają bochen chleba upieczonego z mąki pochodzącej z ostatnich zbiorów Gospodarzowi dożynek. Gospodarzem najczęściej jest kapłan, a w przypadku dożynek świeckich przedstawiciel lokalnej administracji państwowej bądź samorządowej. Następnie składane są symboliczne dary z najnowszych plonów, przetwory mięsne, owoce - często stanowią one wystawę osiągnięć lokalnych rolników. W przypadku kiedy uroczystość ma charakter religijny, odprawiany jest obrzęd liturgiczny. Dożynki kończy najczęściej festyn ludowy.

Zwyczajem stały się też ostatnio liczące wielu uczestników pielgrzymki chłopskie do miejsc kultu religijnego, zwłaszcza do sanktuariów maryjnych, a w tym do sanktuarium na Jasnej Górze w Częstochowie. Tu odbywają się największe i najbardziej uroczyste obchodzone uroczystości dożynkowe. Uczestniczą w nich tłumy pielgrzymów i delegacje rolnicze z całej Polski, w tradycyjnych strojach z darami z pólów ziemi, z wieńcami i chlebami upieczonymi z mąki pochodzącej z tegorocznych zbiorów.

Dziś dożynki są świętem dobrze wypełnionego obowiązku. Przybrały one inny charakter, a współczesne wieńce dożynkowe niejednokrotnie są niezwykle ciekawymi dziełami sztuki ludowych twórców, mających wiele oryginalnych pomysłów na ich tworzenie.

Tekst: Jan Uryga
Wikipedia

MH - INTERNATIONAL Mira Habina, Owner

Since 1980, Lic.# 01825

- Colorado Notary Public
- Polish Language Translator
- Income Tax

MH

8760 Skylark Street
Highlands Ranch, CO 80126

720-331-2477

WIECZÓR POEZJI!!!

Kasia, Zuzanna i Iwona
zapraszają po raz 4-ty
Całą Polonię
do Klubu Polskiego
8 października, godz. 18.00

W programie m.in. konkurs recytatorski
Zgłoszenia na miejscu przed imprezą

PRZYBYWAJCIE!

Muzyka | Poezja | Poczęstunek

EUROPA

Specjały z Polski, Węgier, Bułgarii, Ukrainy, Rumunii, Rosji,
Włoch, Niemiec, Francji....

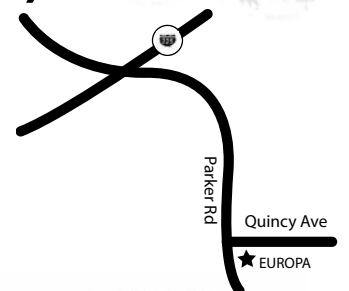

zapraszamy:

Pon - Sobota: 10.00 - 20.00

Niedziela: 10.00 - 18.00

(303) 699-1530

Szeroki wybór m. innymi
polskich produktów:
sery, wędliny,
pierogi, przetwory,
codziennie świeżo
pieczony chleb z Niemiec,
słodczyce i wiele innych...

13728 E. Quincy Ave, Aurora, CO 80015
www.europaworlddeli.com